

Klachtnummer 2023/007

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats](verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 16 januari 2023 het ingevulde klachtenformulier en op 1 februari 2023 de klachtbrief ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur) en [adjunct-directeur], adjunct-directeur van de school (verder: de adjunct-directeur), De Commissie heeft op 21 maart 2023 van [bestuurder], voorzitter college van bestuur (verder: de bestuurder), een verweer ontvangen.

Klaagster en verweerders zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 17 april 2023. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster, vergezeld van haar partner, [partner klaagster] (verder: de partner van klaagster);
- de directeur;
- de bestuurder.

II. Standpunt van klaagster

[leerling] is leerling van de school, hij is vorig jaar gestart op de [locatie] een klas met 9 jongens. Al snel is [leerling] bevriend geraakt met twee jongens uit de groep. Met een medeleerling klikt het echter niet, [leerling] en deze jongen kunnen niet met elkaar overweg. Klaagster heeft wekelijks meldingen ontvangen van problemen tussen [leerling] en de medeleerling, in het contactschrift van [leerling] maar ook door middel van telefoongesprekken met de docent van de jongens.

Klaagster heeft haar zorgen geuit en de school meegenomen in de frustraties van [leerling], maar ook van haarzelf. Hetgeen zich op school voordoet heeft ook invloed op de thuissituatie. Klaagster is van mening dat de school het probleem niet goed heeft aangepakt. Klaagster stelt dat de school vindt dat [leerling] te heftig reageert op de dingen die de medeleerling uithaalt waardoor [leerling] uit de klas wordt verwijderd of weggestuurd wordt bij gym terwijl de aanstichter in de groep/klas mag blijven. Klaagster heeft hierbij enkele voorbeelden aangehaald. Zo heeft de medeleerling wel eens met een zware bal gegooid tijdens de gymles uit frustratie, heeft de medeleerling [leerling] hard geduwd, heeft de medeleerling [leerling] geslagen met een tennisracket en heeft de medeleerling de toegang tot de deur geblokkeerd. [leerling] is in alle gevallen gestraft voor zijn wijze van aanpakken van de situatie omdat hij heftig gereageerd heeft op het gooien van de bal, hij de medeleerling bij de keel gegrepen heeft (waarvoor een time-out aan [leerling] is gegeven) naar aanleiding van het duwincident en de

docent van de les waarbij de deur geblokkeerd is vond dat [leerling] het gedrag van de medeleerling maar moest negeren, [leerling] heeft uiteindelijk de les niet mogen volgen.

Klaagster en [leerling] voelen zich niet gehoord door de school. Klaagster heeft de school meermaals gevraagd of ze de medeleerling naar een andere klas kunnen overplaatsen omdat hij degene is die voor problemen zorgt. De orthopedagoog van de school heeft klaagster laten weten dat dit niet mogelijk is omdat er geen andere klacht is. Het contactschrift waarin klaagster haar frustraties en reacties heeft opgetekend zou de school moeten hebben, klaagster heeft meermaals gevraagd naar dit schrift maar heeft het niet van de school mogen ontvangen.

Klaagster heeft de school gevraagd om een gesprek met de school en de ouders van de medeleerling. De school wil dit niet initiëren. De school heeft er alle vertrouwen in dat het probleem wordt opgelost. Er zijn afspraken gemaakt met de jongens dat ze uit elkaars buurt moeten blijven. Toch blijft de medeleerling [leerling] opzoeken.

In schooljaar 2022/2023 lukt het [leerling] om de medeleerling te negeren. Hij kan uit de situatie weglopen en past zich aan de situatie aan. [leerling] doet het goed op school en zit in een traject om de overstap te maken naar regulier onderwijs.

Op 29 november 2022 vindt er een incident op het schoolplein plaats. Op het schoolplein spelen de leerlingen het spel 'lummelen'. [leerling] is de lummel en moet de bal afpakken. De bal is op enig moment in bezit bij de medeleerling met wie er veel problemen zijn. Er wordt tijdens het spel geduwd en getrokken, dat hoort er een beetje bij. De medeleerling haalt op enig moment echter in slaande beweging uit naar [leerling], waarop [leerling] hem heeft proberen tegen te houden, hetgeen uitgemond is in een worsteling. De docent heeft de leerlingen uit elkaar gehaald en [leerling] heeft, omdat hij nadat hij en de medeleerling al uit elkaar gehaald waren, een slaande beweging heeft gemaakt een time-out gekregen. [leerling] mocht zijn verhaal niet doen en werd direct naar huis gestuurd. [leerling] was zo boos dat hij met 3 man in een houdgreep moest worden gehouden. Op 1 december 2022 heeft klaagster een gesprek gehad met de directie van de school. Tijdens het gesprek is alleen gesproken over hetgeen [leerling] gedaan heeft. Dat dit voortvloeit uit de langer bestaande problemen tussen de jongens is niet besproken.

De school heeft aangegeven te zullen bezien hoe de jongens weer veilig terug naar hun klas kunnen. Op 2 december 2022 heeft de school klaagster telefonisch benaderd en heeft haar medegedeeld dat ze hebben besloten [leerling] naar een andere locatie over te plaatsen. Op deze manier wil de school hem de kans geven weer naar school te gaan. Er volgt geen nader gesprek, op 6 december 2022 moet [leerling] op de nieuwe locatie komen om kennis te maken met zijn nieuwe klas. Klaagster ervaart dit als een straf voor [leerling], terwijl de medeleerling die hem 15 maanden lang dwars heeft gezeten en net zo goed schuldig is aan de ontstane situatie niet wordt gestraft. De school haalt [leerling] weg bij zijn vrienden, [leerling] is drie weken niet naar school geweest en de school heeft geen rekening gehouden met [leerling]s autisme.

De school is niet bereid te kijken naar andere oplossingen. De enige oplossing die de school geeft en ziet is plaatsing van [leerling] op een andere locatie. Klaagster is het daarmee niet eens.

III. Standpunt van verweerders

De school is een school voor speciaal voortgezet onderwijs voor leerlingen met uiteenlopende psychische- en gedragsproblemen met uitstroomprofiel vervolgonderwijs. De leerlingen van de school ondervinden onder andere problemen op het gebied van communicatie, sociale interactie en verbeelding en kenmerken zich onder andere door een specifieke informatieverwerking en het hebben van eigen belevingswerelden. De leerlingen worden ondersteund bij het herkennen van en leren omgaan met eigen en andermans gevoelens en emoties, het vergroten van zelfreflectie en het leren accepteren van en omgaan met eigen beperkingen en het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn om het werken en samenleven met anderen mogelijk te maken. Bij iedere leerling wordt er ingespeeld op en rekening gehouden met individuele ondersteunings- en interventiebehoeften.

De school herkent zich niet in het verwijt van klaagster dat er te weinig zou zijn gedaan of worden ingespeeld op het aandeel van de medeleerling in de sociale interactie met [leerling]. Ook richting de medeleerling hebben er op het individu afgestemde interventies plaatsgevonden met als doel deze leerling om te leren gaan met specifieke sociale interacties en te leren inleven in en rekening te houden met de belevingswereld van anderen. De school benadrukt dat de omschreven gedragingen van de medeleerling (het gooien van de zware bal en het slaan met het tennisracket) geen bewuste en persoonsgerichte acties richting [leerling] waren.

Naar aanleiding van een incident tussen [leerling] en de medeleerling, waarbij [leerling] degene is geweest die fysiek agressief heeft gereageerd en fysiek is begrensd, heeft [leerling] een time-out gekregen. De directie heeft zich daarna beraden op vervolgstappen. Kort na het incident, op 1 december 2022, zijn klaagster en [leerling] uitgenodigd voor een gesprek met als doel terug te blikken op het incident. In het gesprek is benoemd dat de ouders van de medeleerling hebben aangegeven een aangifte te willen doen tegen [leerling] en de directie zich zou beraden over de terugkeer van de jongens naar school. Daarbij is aangetekend dat dit niet vanzelfsprekend in dezelfde klas zou zijn.

Bij het bepalen van de vervolgstappen heeft de school rekening gehouden met het navolgende:

- een verantwoorde en veilige voortzetting van de schoolgang in leerjaar 2 op hetzelfde niveau voor beide leerlingen op korte termijn zodat de ontwikkeling van beiden geen vertraging oploopt;
- het uitgangspunt dat iedereen verantwoordelijk blijft voor eigen handelen inclusief fysieke agressie en fysieke agressie niet getolereerd wordt;
- voorkomen van een herhaling van fysieke agressie van [leerling] naar de medeleerling. De school acht de kans hierop reëel.

Op basis hiervan is in samenspraak met de commissie voor begeleiding door de directie besloten [leerling] de overstap naar een andere locatie en klas te laten maken en dit zo spoedig mogelijk aan klaagster kenbaar te maken en toe te lichten. De school heeft dit in een telefoongesprek op 2 december 2022 gedaan. Klaagster, de partner van klaagster en [leerling] zijn uitgenodigd voor een fysiek gesprek op 6 december 2022 teneinde een en ander nader uit te leggen en samen de overgang naar de andere locatie in te richten zodat [leerling] zo snel mogelijk weer naar school zou kunnen gaan.

Op 5 december 2022 heeft klaagster per mail aangegeven het niet eens te zijn met het besluit en verwijst zij de school racistische motieven te hebben voor de keuze [leerling] op een andere locatie naar school te laten gaan. De adjunct-directeur reageert met begrip voor de teleurstelling en doet een hernieuwde uitnodiging voor het gesprek. Klaagster geeft aan hier geen gebruik van te willen maken

en 'niet te buigen' waardoor een snelle hervatting van de schoolgang voor [leerling] wordt geblokkeerd.

Er vinden uiteindelijk twee gesprekken plaats met achtereenvolgend klaagster, hulpverleners en de adjunct-directeur en daarna met klaagster, [leerling], hulpverleners en de adjunct-directeur. In het gesprek van 9 december 2022 wordt de beslissing in het bijzijn van de betrokken hulpverleners nogmaals toegelicht en besproken hoe de schoolgang voor [leerling] positief kan worden hervat. De directie doet een voorstel om op 12 december 2022 een gesprek te hebben met [leerling] met als doel [leerling] verduidelijking te geven over de start op de nieuwe locatie. In het gesprek op 12 december 2022 wordt met [leerling] gesproken over de doelen richting een mogelijke overstap naar het regulier onderwijs. Er ontstaat uiteindelijk alsnog een patstelling omdat klaagster wederom aangeeft niet akkoord te gaan met de beslissing tot overplaatsing van [leerling]. Op 22 december 2022 vindt, na inmenging van hulpverlening en de partner van klaagster, nogmaals een gesprek plaats. De directeur constateert dat er een verschil van mening is en dat dit zal blijven bestaan maar de directie bij het genomen besluit blijft en het zaak is, in het belang van [leerling], een volgende stap te zetten naar onderwijs op de andere locatie. [leerling] gaat dezelfde middag nog kijken op de andere locatie en is op 9 januari 2023 op deze locatie gestart. De herstart is goed verlopen. [leerling] komt dagelijks naar school, kan aansluiten bij het onderwijsprogramma en koerst nog steeds op terugkeer naar het regulier onderwijs.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie stelt vast dat de klacht ziet op de beslissing van de school om [leerling] over te plaatsen naar een andere locatie en de communicatie met betrekking tot deze beslissing.

De Commissie stelt voorop dat zij een klacht over een overplaatsing van een leerling naar een andere locatie met terughoudendheid toetst. De school komt een grote mate van beleidsvrijheid toe bij de beoordeling van dergelijke kwesties. De Commissie kan slechts toetsen of de school het geldende beleid zorgvuldig heeft toegepast en of de school c.q. het bestuur in redelijkheid tot de door haar genomen besluiten heeft kunnen komen.

De Commissie stelt vast dat sprake is geweest van in de visie van de school onacceptabel gedrag. De school heeft zich geconfronteerd gezien met een forse fysieke uitbarsting van [leerling] en het komt de Commissie dan ook niet onredelijk voor dat de school hierop dient te acteren. De school moet immers grenzen stellen, de school heeft immers zorg te dragen voor een veilige schoolomgeving voor alle leerlingen en dient in dat kader grenzen te stellen met betrekking tot ongewenst en onacceptabel gedrag. De school heeft, door in te grijpen, haar grenzen gesteld en bewaakt. De Commissie is van oordeel dat sprake is van een in redelijkheid genomen besluit. De school heeft daarbij gekozen voor een eerlijk kans op doorgaande ontwikkeling van beide leerlingen. De school heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat zij daarbij alle belangen, zowel van de medeleerling als van [leerling], hebben afgewogen. De Commissie vindt de door de school gekozen oplossing [leerling] over te plaatsen naar een andere locatie geen onbegrijpelijke keuze.

De Commissie overweegt daarbij dat niet is komen vast te staan dat [leerling] reeds anderhalf jaar werd getergd door zijn medeleerling. Klaagster heeft dit gesteld, maar de school heeft dit gemotiveerd betwist zodat de Commissie dit niet heeft kunnen vaststellen. In dit licht is het dan ook niet onbegrijpelijk dat de school ervoor heeft gekozen [leerling] over te plaatsen, al meent de Commissie wel dat – achteraf bezien - de school dit op een meer tactische wijze had kunnen uitleggen en communiceren met klaagster.

De beslissing van de school om [leerling] over te plaatsen naar de andere locatie is door klaagster, en wellicht ook door [leerling], ervaren als een strafmaatregel voor [leerling]. Ter zitting heeft de school verklaard dat hiervan geen sprake is geweest. De school heeft wel gemeend dat een terugkeer van beide leerlingen naar dezelfde klas tot (nog meer) problemen zou leiden. Vervolgens heeft de school de afweging gemaakt dat [leerling] beter past op de andere locatie, gelet op zijn doorgroeimogelijkheden en de mogelijkheden met betrekking tot de overstap naar regulier onderwijs. Als de school deze afwegingen ook met klaagster gedeeld zou hebben, zou klaagster mogelijk meer begrip hebben gehad voor de genomen beslissing en zich hiermee (eerder) hebben kunnen verenigen.

De Commissie komt tot het oordeel dat de beslissing niet onbegrijpelijk is, maar dat de communicatie met klaagster beter had gekund. Dit kan echter niet leiden tot een (gedeeltelijke) gegroundverklaring van de klacht.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht ongegrond.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie beveelt het bestuur aan om in een voorkomend geval ouders goed mee te nemen in de belangenafweging en goed te motiveren waarom een beslissing wordt genomen zodat voorkomen wordt dat ouders de overplaatsing naar een andere klas c.q. andere locatie als een strafmaatregel ervaren.